

PHONG CÁCH LÀM VIỆC KHOA HỌC, KHÁCH QUAN VÀ TRUNG THỰC CỦA HỒ CHÍ MINH

Lê Đức Thọ^{1*}

¹Khoa Cơ bản, Trường Cao đẳng Nghề Đà Nẵng

*Tác giả liên hệ: ductholevtc007@gmail.com

Lịch sử bài báo

Ngày nhận: 18/12/2019; Ngày nhận chỉnh sửa: 24/2/2020; Ngày duyệt đăng: 23/4/2020

Tóm tắt

Trong quá trình hoạt động cách mạng đã hình thành ở Hồ Chí Minh phong cách làm việc khoa học, khách quan, trung thực. Người luôn là tấm gương sáng về phương pháp, tác phong làm việc khoa học, khách quan và trung thực. Do đó, để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ cách mạng, Hồ Chí Minh thường xuyên quan tâm, chăm lo xây dựng, bồi dưỡng, rèn luyện phương pháp, phong cách làm việc của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Bài viết góp phần nhận thức rõ hơn phong cách làm việc khoa học, khách quan và trung thực của Hồ Chí Minh và chỉ ra ý nghĩa của nó đối với cán bộ, đảng viên trong quá trình thực hiện nhiệm vụ cách mạng ở nước ta hiện nay.

Từ khóa: Phong cách Hồ Chí Minh, phong cách làm việc khoa học, phong cách làm việc khách quan, phong cách làm việc trung thực.

HO CHI MINH'S WORKING STYLE, SCIENTIFIC, OBJECTIVE AND HONEST

Le Duc Tho^{1*}

¹Faculty of Fun Damentals, Da Nang Vocational College

*Corresponding author: ductholevtc007@gmail.com

Article history

Received: 18/12/2019; Received in revised form: 24/2/2020; Accepted: 23/4/2020

Abstract

In the course of revolutionary activities, Ho Chi Minh formed an honest, objective, and scientific working style. He has ever made a good example of such a working method. Therefore, to meet the requirements in revolutionary tasks, Ho Chi Minh often attended to building, fostering and training the working methods and styles among cadres and party members. The article contributes to providing a better awareness of Ho Chi Minh's honest, objective and scientific working style, and identifies its significance to cadres and party members in the process of implementing revolutionary tasks in our country today.

Keywords: Ho Chi Minh style, honest working style, scientific working style, objective working style.

1. Mở đầu

Phong cách Hồ Chí Minh là một hệ thống chỉnh thể, gắn bó chặt chẽ với nhau, phát triển theo logic đi từ suy nghĩ đến nói, viết và biểu hiện qua phong cách làm việc, phong cách ứng xử, tác phong sinh hoạt hàng ngày. Trong quá trình hoạt động cách mạng đã hình thành ở Người phong cách làm việc bao gồm nhiều nội dung, trong đó có phong cách làm việc khoa học, khách quan, trung thực. Phong cách làm việc của Hồ Chí Minh là một bộ phận quan trọng trong toàn bộ di sản vô giá mà Người để lại cho dân tộc ta. Phong cách của Người không chỉ là bài học, là chuẩn mực cho việc xây dựng phong cách người cán bộ, đảng viên mà còn bồi dưỡng nhân cách cho các thế hệ người Việt Nam hôm nay và mai sau. Vì vậy, nghiên cứu, tìm hiểu phong cách làm việc nói chung và phong cách làm việc khoa học, khách quan, trung thực của Hồ Chí Minh nói riêng nhằm học tập, vận dụng vào đời sống phong cách làm việc của người cán bộ, đảng viên trong tình hình mới luôn là vấn đề có ý nghĩa quan trọng và cấp thiết.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Nét đặc sắc trong phong cách làm việc khoa học, khách quan và trung thực của Hồ Chí Minh

Sinh thời, Hồ Chí Minh rất coi trọng phong cách làm việc khoa học, khách quan, trung thực. Người yêu cầu mỗi cán bộ, công chức khi giải quyết một công việc gì đó phải tiến hành điều tra, nghiên cứu đề nắm việc, nắm người, nắm tình hình cụ thể. Bác thường xuyên nhắc nhở cán bộ, công chức rằng “óc phải nghĩ, mắt phải trông, tai phải nghe, miệng phải nói, chân phải đi, tay phải làm” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 5, tr. 233-234) để điều tra, nghiên cứu thật kỹ, thu thập đầy đủ, chính xác và nắm chắc tình hình thực tế. Phong cách làm việc của Hồ Chí Minh là lẽ lối, cung cách, cách thức làm việc của người lãnh đạo mà đối tượng của sự lãnh đạo đó là cấp dưới, là quần chúng nhân dân. Cách làm việc này bắt nguồn từ sự thấm nhuần sâu sắc quan điểm về mối quan hệ biện chứng giữa cá nhân lãnh tụ và quần chúng

nhân dân của chủ nghĩa Mác - Lênin và từ phẩm chất đạo đức cách mạng trọn đời vì dân của Hồ Chí Minh.

2.1.1. Phong cách làm việc khoa học của Hồ Chí Minh

Hồ Chí Minh yêu cầu, làm việc gì cũng phải có chương trình, kế hoạch: Hồ Chí Minh làm việc gì cũng có chương trình, kế hoạch, từ lớn đến nhỏ, từ dài hạn, trung hạn đến ngắn hạn, từ tháng, tuần đến ngày, giờ, giờ nào việc nấy. Vì làm việc có kế hoạch, dù bận trăm công nghìn việc của Đảng và Nhà nước, Người lúc nào cũng ung dung, tự tại, vẫn có thời gian học tập, đọc sách, xem văn nghệ, đi xuống địa phương, đi thăm danh lam, thắng cảnh. Từ thực tế và kinh nghiệm của mình, Người dạy: trong việc đặt kế hoạch không nên tham lam, phải thiết thực, vừa sức, từ thấp đến cao, “chớ làm kế hoạch đẹp mặt, to tát, kể hàng triệu nhưng không thực hiện được” (Đặng Xuân Kỳ, 1997, tr. 81).

Một trong những nét nổi bật trong tác phong làm việc khoa học của Hồ Chí Minh đó là tác phong đúng giờ, tiết kiệm thời gian tối đa và phân bổ thời gian để giải quyết công việc một cách hợp lý, khoa học, tôn trọng công việc và tôn trọng con người. Để có tác phong làm việc khoa học, Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Gặp mỗi vấn đề, ta phải đặt câu hỏi: Vì sao có vấn đề này? Xử trí như thế này, kết quả sẽ ra sao? Phải suy tính kỹ lưỡng. Chớ hấp tấp, chớ làm bừa, chớ làm liều, chớ gặp sao làm vậy” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 4, tr. 239) và “việc gì cũng phải điều tra rõ ràng, cẩn thận và phải làm đến nơi đến chốn” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 4, tr. 257). Khi ra các quyết định phải có thông tin đầy đủ và bảo đảm có phương án thực thi hiệu quả, không chủ quan duy ý chí, phải xây dựng thói quen tôn trọng thực tế khách quan, không bóp méo sự thật, làm việc với tâm nhìn xa trông rộng trên cơ sở dự báo khoa học về tình hình có liên quan để tránh bị động bất ngờ và tránh xa vào công việc mang tính sự vụ thiển cận.

Trong làm việc, Người chỉ rõ cần có tâm nhìn xa trông rộng trên cơ sở dự báo khoa học về tình hình có liên quan để tránh bị động bất

ngờ, tránh xa vào công việc mang tính sự vụ thiển cận. Người đã phê phán gay gắt những cán bộ mắc "bệnh cận thị"... Hồ Chí Minh rất không bằng lòng với thói quen chậm chạp, tùy tiện, không đúng giờ của nhiều cán bộ, coi đó là thái độ không tôn trọng thời gian của người khác. Người dặn: Trước khi thực thi công vụ, bất kể việc gì, từ lớn đến nhỏ đều cần xác định rõ mục đích, nội dung, chương trình, kế hoạch. Người đòi hỏi tất cả cán bộ, công chức trong bộ máy Đảng, Nhà nước, đoàn thể từ Trung ương đến cơ sở phải xây dựng kế hoạch làm việc trong từng giờ, ngày, tuần, tháng, năm một cách cụ thể, thiết thực, vừa sức; nội dung một, kế hoạch mười, biện pháp phải hai mươi. Theo Người, làm việc khoa học là phải giờ nào việc nấy, chấp hành đúng giờ giấc, biết tôn trọng thời giờ của người khác, tránh lối làm việc tùy tiện, bạ đâu hay đó. Người kịch liệt phê phán lối làm việc "bàn giấy" trong "bốn bức tường", "chỉ tay năm ngón". Người khuyến khích cán bộ công chức sâu sát cơ sở, kiểm tra đôn đốc, thường xuyên rút kinh nghiệm, biết tổng kết thực tiễn. Người căn dặn, tuyệt nhiên không một ai được che đậy sai lầm, bung bít sự thật, né tránh những sự việc tiêu cực, mà phải có thái độ cầu thị, mạnh dạn dám thừa nhận, công khai những lỗi lầm và kiên quyết tìm cách khắc phục, sửa chữa để tiến bộ.

Phong cách làm việc khoa học của Hồ Chí Minh còn được biểu hiện rõ ở chỗ khi làm xong một công việc, dù thành công hay thất bại đều có tổng kết rút kinh nghiệm để tiến hành những công việc khác tốt hơn. Người lãnh đạo phải biết sử dụng bộ máy, những người cộng sự, những cơ quan giúp việc một cách khoa học, hiệu quả và thường xuyên kiểm tra việc thực hiện của cấp dưới và quần chúng...

Hồ Chí Minh yêu cầu, làm việc gì cũng phải điều tra, nghiên cứu, thu thập thông tin, số liệu để nắm chắc thực chất tình hình. Phong cách làm việc của Hồ Chí Minh thể hiện ở chỗ phải nắm vững tình hình thực tiễn. Có nắm vững thực tiễn thì mới định ra đường lối, chính sách đúng đắn. Người nói: "Đảng có hiểu rõ tình hình

thì đặt chính sách mới đúng" (Đặng Xuân Kỳ, 1997, tr. 37). Về phần mình để nắm tình hình, Người không chỉ dựa vào bộ máy giúp việc, mà còn trực tiếp đi xuống cơ sở. Cách đi của Người là không báo trước, xem xét từ ngoài vào trong, từ sau ra trước, từ nơi ăn, chốn ở rồi mới ra chỗ làm việc hội trường. Người muốn không để ai có thể nói dối mình. Người lên án mọi thói che đậy, bung bít sự thật, cho đó là dối trá với dân, "dối trá với Đảng, có tội với Đảng" (Đặng Xuân Kỳ, 1997, tr. 297).

Người luôn tôn trọng bộ máy giúp việc, thường xuyên quan tâm đọc, suy nghĩ kỹ những báo cáo của địa phương và của các Bộ, ban, ngành Trung ương. Nhưng để kiểm tra mức độ chính xác các thông tin đó, đồng thời thu thập thêm những thông tin mới, Người đã chủ động về với các địa phương, cơ sở và nhân dân. Người có nghệ thuật "vi hành" mà không nơi nào, không một ai có thể nói dối được. Những thông tin từ các chuyến đi thực tế đã giúp Người cùng Trung ương đưa ra những quyết sách đúng đắn, hợp lòng dân. Người quý trọng thời gian và rất nghiêm khắc với việc chấp hành giờ giấc làm việc. Dù nắng mưa, thậm chí bão lụt, đã hẹn, Người tìm mọi cách để đến đúng giờ. Cán bộ, chiến sĩ đến trễ giờ, Người phê bình thẳng thắn, nghiêm túc. Quan niệm của Người là "dối trá với Đảng" là "có tội với Đảng", và "một Đảng giấu giếm khuyết điểm của mình là một Đảng hỏng" (Đặng Xuân Kỳ, 1997, tr. 301). Các biểu hiện "làm cho xong chuyện, làm ít xuýt ra nhiều, để có một báo cáo thật kêu" luôn là những hành vi xa lạ với phong cách Hồ Chí Minh. Cuộc đời hoạt động cách mạng của Người luôn là tấm gương mẫu mực trung thực với chính mình, với Đảng, với dân. Trên cương vị Chủ tịch nước, Chủ tịch Đảng, những gì chưa làm được cho dân, thậm chí những sai lầm gây tổn thất cho cách mạng, Người dũng cảm, thành khẩn nhận lỗi về mình, xin lỗi dân với thái độ cầu thị và tìm mọi giải pháp khắc phục hậu quả để yên lòng dân...

Hồ Chí Minh yêu cầu khi làm việc không được né tránh những sự việc tiêu cực, nhạy cảm.

Hồ Chí Minh không hề né tránh những sự việc tiêu cực, thường được đội danh là “nhạy cảm”, càng không cho phép lợi dụng hai chữ ‘nhạy cảm’ để che chắn sai lầm, bưng bít sự thật, bệnh che cho nhau. Người coi đó là không *trong sạch* về đạo đức, không *minh bạch* về chính trị và không trung thực về khoa học.

Người viết: “... Một Đảng mà giấu giếm khuyết điểm của mình là một Đảng hỏng. Một Đảng có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, vạch rõ những cái đó, xét rõ hoàn cảnh sinh ra khuyết điểm đó, rồi tìm kiếm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó. Như thế là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn, chắc chắn, chân chính” (Đặng Xuân Kỳ, 1997, tr. 301). Người đã nêu cao tấm gương trung thực, thẳng thắn, thực sự cầu thị. Trong cái cách ruộng đất, Người gạt nước mắt nhận lỗi trước nhân dân.

Hồ Chí Minh không bằng lòng với thói quen chậm chạp, tùy tiện, không đúng giờ của nhiều cán bộ, coi đó là thái độ không tôn trọng thời giờ của những người khác. Tác phong làm việc khoa học của Hồ Chí Minh đối lập hoàn toàn và xa lạ với lề lối, cách thức làm việc mang nặng cảm tính chủ quan, không quan tâm đến chất lượng, hiệu quả công việc; làm việc một cách tự do, tùy tiện, thiếu điều tra nghiên cứu, thiếu kế hoạch; thiếu ngăn nắp, luộm thuộm, lè mề, chậm chạp, không coi trọng thời gian, lãng phí sức người sức của; làm việc thiếu cụ thể thiết thực; thiếu tầm nhìn xa trông rộng... Những biểu hiện như thế đã được Hồ Chí Minh chỉ ra và yêu cầu cán bộ lãnh đạo phải kiên quyết khắc phục sửa chữa.

Tháng 11-1945, đến dự lễ tốt nghiệp khóa V Trường Huấn luyện cán bộ Việt Nam, Người thẳng thắn góp ý: “Trong giấy mời tới đây nói 8 giờ bắt đầu, bây giờ 8 giờ 10 phút rồi mà nhiều người chưa đến. Cách tôi làm việc đúng giờ. Tôi khuyên anh em làm việc phải cho đúng giờ, vì thời gian quý báu lắm” (Đặng Xuân Kỳ, 1997, tr. 115). Người phê bình một vị tướng đến chậm để mọi người phải đợi, coi 10 phút đến chậm ấy phải “nhân lên với 500 người đợi chú ở đây”. Khi làm việc, đi công tác, đi thăm các cơ quan, đơn

vị, hoặc đến nhà anh em cán bộ, Hồ Chí Minh đều rất điều độ, nói giờ nào đến đúng giờ ấy, nói làm việc hoặc ở thăm bao lâu thì đúng bấy nhiêu thời gian, không bao giờ lè mề, la cà, không việc nọ sọ sang việc kia, mà thường rất khẩn trương, nhanh nhẹn trong mọi công việc và không để bất cứ ai phải đợi mình. Đó là biểu hiện của tính quý trọng thời giờ và tính kỷ luật, tính tổ chức, của tinh thần tự chủ cao. Thậm chí cho đến lúc phải từ biệt thế giới này, Người không có gì là ân hận, mà chỉ tiếc là không được phục vụ nhân dân lâu hơn nữa, nhiều hơn nữa.

2.1.2. Phong cách làm việc khách quan của Hồ Chí Minh

Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Gặp mỗi vấn đề, ta phải đặt câu hỏi: Vì sao có vấn đề này? Xử trí như thế này, kết quả sẽ ra sao? Phải suy tính kỹ lưỡng. Chớ hấp tấp, chớ làm bừa, chớ làm liều, chớ gặp sao làm vậy” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 5, tr. 239) và “việc gì cũng phải điều tra rõ ràng, cẩn thận và phải làm đến nơi đến chốn” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 5, tr. 257). Khi ra các quyết định bao giờ Người cũng phải có thông tin đầy đủ và bảo đảm có phương án thực thi hiệu quả. Người đã xây dựng thói quen tôn trọng thực tế khách quan, không bóp méo sự thật, làm việc với tầm nhìn xa trông rộng trên cơ sở dự báo khoa học về tình hình có liên quan để tránh bị động bất ngờ và tránh sa vào công việc mang tính sự vụ thiển cận. Người đã phê phán gay gắt những cán bộ mắc “bệnh cận thị”. Không thấy xa trông rộng. Những vấn đề to tát thì không nghĩ đến mà chỉ chăm chú những việc tỉ mỉ... Những người như vậy, chỉ trông thấy sự lợi hại nhỏ nhen mà không thấy sự lợi hại to lớn” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 5, tr. 257). Giải quyết công việc phải trên cơ sở dữ liệu khách quan, dựa trên nền tảng thực tế để lựa chọn ra phương án khả thi nhất và phương án ấy phải đặt trong tổng thể chiến lược lâu dài. Người cán bộ không được vì cái lợi nhỏ trước mắt mà làm tổn hại đến lợi ích to lớn, lâu dài. Tầm nhìn - đó chính là phẩm chất của người có tư duy khoa học và có cách làm việc khoa học.

2.1.3. Phong cách làm việc trung thực của Hồ Chí Minh

Hồ Chí Minh yêu cầu, người cán bộ phải “xét kỹ hoàn cảnh mà xếp đặt công việc cho đúng. Việc chính, việc gấp thì làm trước. Không nên luộm thuộm, không có kế hoạch, gặp việc nào làm việc ấy, thành thử việc nào cũng là việc chính, lộn xộn, không có ngăn nắp” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 5, tr. 332). Người yêu cầu cán bộ phải: chủ trương một, biện pháp mười, quyết tâm phải hai, ba mươi. Nói quyết tâm phải hai, ba mươi, đều đó có nghĩa là cán bộ sau khi đã có kế hoạch công tác phải có quyết tâm thực hiện và phải thực hiện đến nơi đến chốn, không được đánh trống bỏ dùi. Người đã nhiều lần phê bình bệnh “hữu danh vô thực” ở không ít cán bộ “làm việc không thiết thực”, “Làm cho có chuyện, làm lấy rồi”, như vậy là “đôi trá với Đảng, có tội với Đảng” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 5, tr. 298). Để làm việc bài bản, có kế hoạch, Hồ Chí Minh yêu cầu cán bộ phải: “thấm nhuần chính sách”, “điều tra, nghiên cứu, hiểu suốt hoàn cảnh thiết thực của đơn vị mình, địa phương mình” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 7, tr. 249). Đồng thời, khi làm xong một công việc, dù thành công hay thất bại đều có tổng kết rút kinh nghiệm để tiến hành những công việc khác tốt hơn. Người khuyên: “công việc gì bất kỳ thành công hoặc thất bại, chúng ta cần phải nghiên cứu đến cội rễ, phân tách thật rõ ràng rồi kết luận. Kết luận đó sẽ là cái chìa khóa phát triển công việc và để giúp cho cán bộ tiến tới” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 10, tr. 312).

Theo tư tưởng Hồ Chí Minh, biểu hiện cụ thể của trung thực là “nói thì phải làm”. Hồ Chí Minh thường xuyên nhắc nhở và yêu cầu mỗi cán bộ, đảng viên “Tự mình phải *chính* trước, mới giúp được người khác *chính*” (Hồ Chí Minh, 2011, tập 6, tr. 130), nếu không thì không thể nói ai được. Người yêu cầu cán bộ, đảng viên phải nói ít, bắt đầu bằng hành động, tốt nhất là miệng nói, tay làm, làm gương cho người khác bắt chước. Cán bộ, đảng viên cần phải óc nghĩ, mắt trông, tai nghe, chân đi, miệng nói, tay làm. Chứ không phải chỉ nói suông, chỉ ngồi viết mệnh lệnh...

phải thật thà nhúng tay vào việc.

2.2. Giáo dục và rèn luyện phong cách làm việc khoa học, khách quan và trung thực cho đội ngũ cán bộ, đảng viên

Trong tình hình hiện nay, việc đổi mới phong cách làm việc của đội ngũ cán bộ, đảng viên theo tư tưởng và tấm gương về phong cách làm việc của Hồ Chí Minh đang là một vấn đề quan trọng và cấp thiết. Trước tiên, mỗi cán bộ, đảng viên phải thấy rõ ý nghĩa tầm quan trọng và nội dung yêu cầu của học tập và làm theo phong cách làm việc của Hồ Chí Minh. Từ đó, đòi hỏi mỗi cán bộ, đảng viên phải tự mình tu dưỡng, rèn luyện nâng cao trình độ học vấn, trình độ chuyên môn nghiệp vụ, nắm vững tri thức về con người, biết trao đổi, làm việc với từng đối tượng con người cụ thể một cách thật sự dân chủ, văn hóa. Đồng thời, để hình thành phong cách làm việc khoa học yêu cầu mỗi cán bộ đảng viên phải không ngừng tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân.

Từ thực tiễn của cách mạng khi Đảng ta đã trở thành đảng cầm quyền lãnh đạo đất nước, Hồ Chí Minh thường căn dặn mỗi cán bộ, đảng viên dù ở cương vị nào, làm nhiệm vụ gì cũng đều phải tích cực tu dưỡng, rèn luyện nâng cao phong cách tư duy khoa học. Người cán bộ, đảng viên có phong cách tư duy khoa học sẽ luôn phát huy tính năng động, sáng tạo, tự chủ và hoàn thành mọi nhiệm vụ được tổ chức phân công. Theo tư tưởng Hồ Chí Minh, việc nâng cao phong cách tư duy khoa học của cán bộ, đảng viên có nhiều biện pháp, nhưng đều đòi hỏi mỗi người phải không ngừng tự học tập, tự bồi dưỡng, rèn luyện nâng cao trình độ mọi mặt, đặc biệt là trình độ kiến thức chuyên môn nghiệp vụ và trình độ lý luận chính trị; phải gắn lý luận với thực tiễn cách mạng để nắm được bản chất khoa học và cách mạng của sự vật, hiện tượng, làm cơ sở cho nhận thức đúng đắn thực tiễn và có biện pháp giải quyết thấu đáo, đạt hiệu quả cao. Đồng thời, phải rèn luyện phong cách làm việc có kế hoạch, có chuẩn bị, có quan điểm thực tiễn; đặc biệt “phải học cách nói của quần chúng, học cách làm của quần chúng”.

Hiện nay, sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa đang diễn ra trong bối cảnh tình hình quốc tế phức tạp, chứa đựng nhiều yếu tố khó lường. Cuộc đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng - lý luận nói chung và đấu tranh để bảo vệ định hướng, nội dung quan điểm cơ bản của Đảng và Nhà nước trong điều kiện nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, đẩy mạnh hội nhập quốc tế đã và đang đặt ra những yêu cầu, nhiệm vụ mới. Tình hình mới của đất nước đòi hỏi đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là những người giữ cương vị lãnh đạo, quản lý phải luôn quán triệt sâu sắc và vận dụng tốt quan điểm, tư tưởng của Hồ Chí Minh và của Đảng ta về phương pháp, tác phong làm việc khoa học, thiết thực, nhằm đem lại hiệu quả cao trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ.

Là người sáng lập, lãnh đạo, rèn luyện Đảng ta, phong cách làm việc Hồ Chí Minh ảnh hưởng rất lớn, mang tính quyết định đến năng lực, phong cách, uy tín của Đảng và của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện nhiệm vụ cách mạng giải phóng dân tộc trước đây cũng như trong sự nghiệp đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, hội nhập quốc tế hiện nay. Bởi vậy, sau hơn 30 năm đổi mới dưới sự lãnh đạo của Đảng, "... đất nước ta đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử" (Hoàng Chí Bảo, 2005, tr. 16). Thành tựu đó chứng tỏ: Đảng ta xứng đáng là lực lượng lãnh đạo Nhà nước và xã hội; đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng luôn nỗ lực học tập, rèn luyện, phấn đấu không ngừng, gương mẫu trước quần chúng.

Chúng ta đã xây dựng được phong cách làm việc khoa học, khách quan và trung thực cho cán bộ, đảng viên. Phong cách đó được thể hiện qua việc có ý thức chấp hành đúng các quy định của pháp luật về sử dụng thời gian làm việc theo quy định của Bộ luật Lao động và quy chế làm việc của từng cơ quan, đơn vị cụ thể. Nhiều cán bộ, công chức, viên chức cần cù làm việc với tinh thần trách nhiệm cao; các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp nhà nước đã chú ý áp dụng các biện pháp tổ chức lao động một cách khoa học,

sử dụng hợp lý thời giờ làm việc của cán bộ, công chức, viên chức nhằm hoàn thành tốt nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị. Tuy nhiên, việc quản lý lao động trong các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp nhà nước vẫn còn nhiều hạn chế và yếu kém, dẫn đến lãng phí thời gian lao động, làm cho năng suất, chất lượng hiệu quả công tác chưa cao. Một bộ phận cán bộ, công chức, viên chức nhà nước chưa đề cao trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ, công vụ; ý thức kỷ luật lao động kém; vi phạm các quy định của pháp luật về sử dụng thời giờ làm việc để làm việc riêng điều này đã ảnh hưởng đến hiệu quả, chất lượng công tác và tác phong, uy tín của cán bộ, công chức, viên chức. Chính vì vậy, học tập tác phong làm việc khoa học, khách quan và trung thực của Hồ Chí Minh có ý nghĩa rất quan trọng đối với cán bộ, đảng viên trong giai đoạn hiện nay, đặc biệt là đội ngũ cán bộ làm công tác lãnh đạo, quản lý các cấp.

Tuy nhiên, một vài cơ quan, đơn vị vẫn còn xảy ra tình trạng "việc to thì bỏ, việc nhỏ thì làm" bởi thiếu chương trình, kế hoạch cụ thể, chi tiết. Hiện tượng quan liêu, thiếu sâu sát nghiên cứu, tìm hiểu thực tế trước khi ra quyết định vẫn diễn ra ở một số nơi. Tình trạng làm việc tùy tiện, thường xuyên chậm trễ giờ, bốt xén "tám giờ vàng ngọc", "sáng cấp ô đi, tối cấp về" chưa được chấm dứt trong các cơ quan công quyền. Các biểu hiện "làm láo, báo cáo hay", không dám nhận khuyết điểm trước dân, che chắn khuyết điểm cho nhau, thậm chí "tranh công, đổ lỗi" trong cán bộ, công chức vẫn còn xuất hiện một số nơi.

Sớm nhận ra những khuyết điểm đó của một bộ phận cán bộ, đảng viên, ngay từ năm 1947, Hồ Chí Minh đã viết tác phẩm: "Sửa đổi lối làm việc" để cảnh báo và khắc phục tệ nạn này. Người cho rằng, khi đã trở thành đảng cầm quyền, thì Đảng và đội ngũ cán bộ của Đảng phải thường xuyên sửa đổi lối làm việc. Đến nay, Tác phẩm ấy vẫn giữ nguyên giá trị, làm cơ sở để Đảng ta ban hành các chỉ thị, nghị quyết về xây dựng Đảng, nhất là Nghị quyết Trung ương

4 (khóa XII) về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị (khóa XII) về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Mục đích của việc làm này là nhằm khắc phục tình trạng: “Nhiều cán bộ, đảng viên, trong đó có người đứng đầu chưa thể hiện tính tiên phong, gương mẫu; còn biểu hiện quan liêu, cửa quyền, chưa thực sự sâu sát thực tế, cơ sở” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2016, tr. 22), xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên “vừa hồng, vừa chuyên”, tổ chức đảng vững mạnh cả về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức, ngang tầm với nhiệm vụ cách mạng trong thời kỳ mới.

Đối với mỗi cán bộ, đảng viên thì cần phải thấy rằng, sửa đổi lề lối làm việc là một đòi hỏi khách quan, được làm thường xuyên, liên tục, suốt đời và là nội dung quan trọng trong thực hiện Chỉ thị 05 của Bộ Chính trị. Trên cơ sở chức trách, nhiệm vụ, căn cứ vào các tiêu chí đã xác định, mỗi người phải “tự soi”, “tự sửa”, phấn đấu học tập, làm theo phong cách làm việc Hồ Chí Minh. Bản đăng ký của mỗi cá nhân cần được tập thể, trước hết là cấp ủy, chi bộ góp ý, thông qua, nếu cần thiết, công khai trước đơn vị để quần chúng giám sát, giúp đỡ. Cán bộ phải thực sự cầu thị, lắng nghe ý kiến đóng góp, dư luận của quần chúng để nhìn lại và suy ngẫm về phong cách làm việc của mình, thấy điều gì hợp lý thì phát huy, điều gì chưa phù hợp thì kiên quyết sửa. Hiện nay, đối tượng chịu sự lãnh đạo, quản lý của cán bộ có sự phát triển mới, trình độ ngày càng cao, quan hệ ngày càng rộng; xu thế công khai, dân chủ, minh bạch được mở rộng; các thành tựu về khoa học - công nghệ, nhất là về công nghệ số, công nghệ thông tin, truyền thông được ứng dụng rộng rãi vào các mặt đời sống xã hội và cá nhân. Điều đó, đòi hỏi cán bộ, nhất là cán bộ chủ trì phải không ngừng nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn nghiệp vụ, có phong cách làm việc khoa học, dân chủ, văn hóa. Người cán bộ phải biết đấu tranh và chiến thắng chính mình. Đó là một trong những điểm mấu chốt của phong cách làm việc Hồ Chí Minh.

3. Kết luận

Mỗi tác phong đều phản ánh một khía cạnh riêng trong việc tiến hành và giải quyết công việc của Người, song nó gắn bó chặt chẽ với nhau tạo nên một phong cách làm việc khoa học, hiệu quả. Đó chính là phong cách Hồ Chí Minh. Học tập và làm theo phong cách làm việc nói chung và phong cách làm việc khoa học, khách quan, trung thực của Hồ Chí Minh nói riêng đòi hỏi mỗi đảng viên, cán bộ phải không ngừng tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân, làm việc miệt mài, tận tâm, tận lực với công việc. Có như thế, mỗi chúng ta ngày càng hoàn thiện tác phong làm việc khoa học và có hiệu quả thiết thực cho công tác cách mạng, góp phần thực hiện thắng lợi việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh./.

Tài liệu tham khảo

- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2016). *Văn kiện Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần thứ tư, khóa XII*. Văn phòng Trung ương Đảng. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Đặng Xuân Kỳ. (1997). *Phương pháp và phong cách Hồ Chí Minh*. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Hoàng Chí Bảo. (2005). *Tìm hiểu phương pháp Hồ Chí Minh*. Hà Nội: NXB Lý luận chính trị.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập, tập 4*. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập, tập 5*. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập, tập 6*. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập, tập 7*. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Hồ Chí Minh. (2011). *Toàn tập, tập 10*. Hà Nội: NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.